

NASAREER

I Det nye testamente møter vi termen første gang i Matt 2,23.

Matt 2,23: Da han kom dit, bosatte han seg i en by som heter Nasaret. Slik skulle det ordet oppfylles som er talt gjennom profetene, at han skulle kalles en nasareer.

Bakgrunnen for Matteus poeng er her et ord fra det gamle testamente nemlig *Nazar* som betyr å innvie seg, eller leve adskilt. Det var egne regler for de som skulle innvie seg til Gud for en periode: 4 mos 6,2-21, Dom 13,5-7; Amos 2,11-12. Tankegangen på Jesu tid var at ingen kunne være mer innviet enn Messias, så Messias måtte også være en invidd, en nasareer.

Det kan virke som Matteus leker litt med språket og nesten forteller en vits her når han kobler Nazar – innviet, med byen Nazaret.

Man anslår også at Jesus eller Joshua, var et av de aller vanligste navnene på Jesu tid. Man trengte derfor et tilnavn for å bli identifisert og Jesus ble derfor ofte kalt Jesus fra Nasaret, eller Nasareeren Jesus – kanskje med den doble betydningen Matteus foreslår.

Apg 3,6 Men Peter sa: «Sølv eller gull har jeg ikke, men det jeg har, vil jeg gi deg. I Jesu Kristi nasareerens navn: Reis deg og gå!»

Apg 4,10 så skal dere alle, og hele Israels folk, vite dette: Når denne mannen står frisk foran dere, er det i kraft av Jesu Kristi nasareerens navn, han som dere korsfestet, men som Gud reiste opp fra de døde.

Apg 24,5 Den mannen der har vist seg å være den rene pest. Han skaper uro blant alle jøder rundt i verden og er leder for nasareersekten.

Apg 26,9 Jeg mente selv en gang at det var en plikt å sette alt inn på bekjempe nasareeren Jesu navn.

Senere var den en spesiell gruppering av messianske jøder som ble kalt nasareere. De knyttet sin identitet til Apostlen Matteus som skal ha vært deres første leder etter at de måtte flykte fra Jerusalem. Vi finner spor av dem fra det 4. århundre etter Kristus til det 11, men de kan ha eksistert både før og etter dette. Det er Jerome i det 4. århundre som sier at Fariseerne ikke anerkjente Nasareerne. Artikkelen i Wikipedia er ganske bra her og gir mange sitater, men det er altså snakk om flere hundre år ETTER Jesu tid.

<http://en.wikipedia.org/wiki/Nazoraioi>

www.norskibelinstitutt.no

post@norskibelinstitutt.no

Men det eksisterte kanskje også en gnostisk gruppering med liknende navn (Notzrim) før Jesu tid, som hadde profeten Jeremia som sin store helt og lærer, og derfor forkastet blant annet tempeltjenesten til jødene. Disse var i så fall også på kollisjonskurs med læren til Fariseerne. Noen fra denne gruppen kan ha blitt etterfølgere av Jesus.
<http://en.wikipedia.org/wiki/Notzrim> Men kildene her er sparsomme, usikre og også fra lenge etter Jesu tid, og vi vet ikke om vi kan stole på dem, eller om kilden blander informasjon fra ulike perioder.

Harald Giesebrecht